

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság a 806/2014/EU rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében – akár az Egységes Szanálási Testület, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben – felmerülő minden függő kötelezettségről szóló, a rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti jelentés elkészítéséhez

az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság válaszaival együtt

TARTALOM

Bekezdés

Rövidítések

Bevezetés	1–4
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	5–8
Az ellenőrzés hatóköre	5
Az ellenőrzés módszere	6–8
Észrevételek	9–30
Az ESZT függő kötelezettségei	9–22
A Bizottság függő kötelezettségei	23–26
A Tanács függő kötelezettségei	27–30
Következtetések és ajánlások	31–33

RÖVIDÍTÉSEK

ESZA	Egységes Szanálási Alap
ESZM	Egységes Szanálási Mechanizmus
ESZM-rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Bankszanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).
ESZT	Egységes Szanálási Testület
EUB	Az Európai Unió Bírósága
NSZH	Nemzeti szanálási hatóság

BEVEZETÉS

1. A 806/2014/EU rendelet (ESZM-rendelet¹) által létrehozott egységes szanálási mechanizmus (ESZM) az EU bankuniójának második pillére. A mechanizmus célja, hogy egy bank fizetéseképtelenné válásának esetén az Egységes Szanálási Testület (ESZT) révén eredményesen kezelje azok szanálását, szükség esetén az Egységes Szanálási Alap (ESZA) bevonásával. Az ESZA feltöltését teljes egészében a bankszektor finanszírozza.
2. Az ESZT a szanálási mechanizmusban részt vevő tagállamokban letelepedett összes jelentős bank², valamint az euróövezetben letelepedett kevésbé jelentős, de határokon átnyúló tevékenységeket folytató bankcsoportok szanálási hatósága³. Feladata a fizetéseképtelen bankok rendezett módon történő szanálása úgy, hogy az minimális hatást gyakoroljon a reálgazdaságra és az államháztartásra. Az ESZT 2015. január 1-jén vált független ügynökséggé, 2016. január 1-je óta pedig teljes mértékben működőképes és teljes körű szanálási hatáskörrel rendelkezik.
3. A valamely szervezet szanálás alá vételéről szóló határozat meghozatalában az Európai Központi Bank, az ESZT, a Bizottság és esetleg a Tanács vesz részt⁴.
4. Az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Számvevőszék készítsen jelentést különösen az ESZT, a Tanács és a Bizottság rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő minden függő kötelezettségről (akár az ESZT, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben).

¹ HL L 225., 2014.7.30., 1. o.

² A jelentésben a „bank” kifejezés az ESZM-rendelet 2. cikkében említett jogalanyokat jelöli.

³ Azon bankok jegyzéke, amelyekre vonatkozóan az ESZT szanálási hatósági feladatokat lát el, az alábbi linken található: <https://srb.europa.eu/en/node/44>

⁴ Az ESZM-rendelet 18. cikke.

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE

Az ellenőrzés hatóköre

5. Az ellenőrzés az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdésében említett függő kötelezettségekkel foglalkozott, és a 2016-os pénzügyi évre terjedt ki.

Az ellenőrzés módszere

6. A 10. számú „Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések” uniós számviteli szabályban meghatározott függő kötelezettségeket be kell mutatni az éves beszámolóban (lásd: **1. háttérmagyarázat**).

1. háttérmagyarázat. A függő kötelezettség fogalom meghatározása

A **függő kötelezettség** olyan lehetséges kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, és amelynek létezését csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni; vagy olyan meglévő kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, de nem mutatták ki, mert nem valószínű, hogy a kötelem kiegyenlítése gazdasági hasznot megtestesítő erőforrások kiáramlását fogja igényelni, vagy a kötelem összege nem mérhető megfelelő megbízhatósággal.

7. A Számvevőszék éves jelentésének elkészítésével összefüggésben elvégezte a Bizottság és a Tanács 2016-os pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóinak ellenőrzését. Az ESZT 2016-os pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolóját független külső könyvvizsgáló ellenőrizte, és a Számvevőszék ennek az eredményét vette figyelembe a beszámoló megbízhatóságáról szóló véleményének kialakítása során⁵.

8. További ellenőrzési bizonyítékot képeznek az ESZT személyzetével folytatott megbeszélések és interjúk során szerzett, továbbá a belső dokumentumok, illetve nyilvánosan elérhető adatok áttekintéséből származó információk.

⁵ A Számvevőszék ellenőrzési módszerével kapcsolatos további információk a 2016-os pénzügyi év költségvetésének végrehajtásáról szóló éves jelentésében és az Egységes Szanálási Testület 2016-os pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról szóló jelentésében találhatók.

ÉSZREVÉTELEK

Az ESZT függő kötelezettségei

9. Az ESZT számvitelért felelős tisztviselője a 2016-os éves beszámolóra vonatkozó teljességi nyilatkozatban erősítette meg, hogy az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdésében említett valamennyi függő kötelezettség bemutatása megtörtént.
10. A Számvevőszék a 2016-os pénzügyi évre vonatkozóan hitelesítő véleményt adott az ESZT éves beszámolójáról⁶.
11. Az ESZT jelenleg dolgozza ki a függő kötelezettségekre vonatkozó számviteli iránymutatásait, amelyek 2017 végére készülnek el.
12. A 18. bekezdésben említett Excel táblázatokon kívül az SRB nem rendelkezik a függő kötelezettségek számviteli nyilvántartását segítő olyan informatikai rendszerrel, amely lehetővé tenné a szabványosított beszámolást és számviteli dokumentálást, valamint a szabványosított értékelést.
13. Az SRB és a nemzeti szanálási hatóságok (NSZH-k) elleni jövőbeni jogi eljárások (lásd: 17. és 21. bekezdés) negatívan hatással lehetnek pénzügyi (pl. jogi szaktanácsadási költségek) és emberi erőforrásaikra (pl. további jogi személyzet alkalmazása), és ezeket a költségeket közvetlenül e hatóságok, közvetetten pedig a befizetéseket teljesítő bankok fogják viselni.

Az Egységes Szanálási Alapba teljesítendő banki hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

14. Az euróövezetbeli bankoknak hozzájárulást kell fizetniük az ESZT számára. A 2015-ös évre vonatkozó hozzájárulásokat az NSZH-k számították ki és szedték be, majd 2016 januárjában továbbították az ESZT-nek. A 2016-os évre vonatkozó hozzájárulásokat az ESZT számította ki. A hozzájárulások kiszámítása összetett módszertant követ⁷. A 2016. évi

⁶ Jelentés az Egységes Szanálási Testület 2016-os pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról.

⁷ <https://srb.europa.eu/en/content/ex-ante-contributions-0>

hozzájárulásokat az NSZH-k szedték be az ESZT számításai alapján, majd 2016 júniusában továbbították az ESZT-nek⁸.

15. Az éves célérték a bankoktól minden évben beszedett, rögzített mértékű hozzájárulások összege.

16. Az NSZH-k 2015-ben és 2016-ban 10,7 milliárd euró hozzájárulást szedtek be és utaltak tovább az ESZT-hez tartozó ESZA számára.

17. 2016-os végleges éves beszámolójában az ESZT az előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan 841 826 146 euró összegű függő kötelezettségeket tüntetett fel. Ebből az NSZH-k nyilatkozatai alapján 800 791 513 euró kapcsolódik az NSZH-khoz benyújtott fellebbezésekhez, valamint a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő jogi ügyekhez. Az 1. és 2. táblázat 2017. szeptember 30-i zárónappal mutatja be részletesen ezeket az összegeket és változásait, valamint a fellebbezések és bírósági ügyek számát.

1. táblázat. Az ESZA-ba fizetendő előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek vitatott összegeinek változása

Vitatott összegekből eredő függő kötelezettségek (euró)	30/09/17	31/12/16	31/12/15
- Az NSZH-khoz benyújtott fellebbezések és a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő ügyek	1 240 045 681	800 791 513	437 125 144
A 2015-ös előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	84 149 051	84 149 051	437 125 144
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	596 809 613	716 642 462	0
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	559 087 017	0	0
- Az EUB Törvényszéke elé terjesztett jogi ügyek	180 197 774	41 034 633	0
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	115 676 910	41 034 633	0
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	64 520 864	0	0
Összesen	1 420 243 455	841 826 146	437 125 144

Forrás: Számvevőszék az ESZT adatai alapján.

⁸ Ennek jogalapja az egységes szanálási alapba fizetendő hozzájárulásoknak az alapba való átutalásáról és közös felhasználásúvá tételéről szóló kormányközi megállapodás (IGA) <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=HU&f=ST%208457%202014%20INIT>

2. táblázat. Az ESZA-ba fizetendő előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó fellebbezések és bírósági ügyek számának változása

Fellebbezések, bírósági ügyek és jogi eljárások száma	30/09/17	31/12/16	31/12/15
- Az NSZH-khoz benyújtott fellebbezések és a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő ügyek	394	261	67
A 2015-ös előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	7	6	67
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	256	255	0
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	131	0	0
- Az EUB Törvényszéke elé terjesztett jogi ügyek	13	9	0
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	10	9	0
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	3	0	0
Összesen	407	270	67

Forrás: Számvevőszék az ESZT adatai alapján.

18. A 2016-os végleges éves beszámoló elkészítési eljárásával kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az NSZH-k csak összesített összegeket szerepeltettek a nyilatkozataikban. Ez azt jelenti, hogy nem állt rendelkezésre tételes elszámolás. Az eljárás 2017 szeptembere óta javult, mivel az NSZH-k Excel fájlokban részletes adatokat kezdtek szolgáltatni az egyedi tételekről. Ennek a javított eljárásnak az alkalmazása kimutatta, hogy az NSZH-khoz benyújtott fellebbezésekkel, valamint a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő, a 2016-os hozzájárulásokhoz kapcsolódó jogi ügyekkel kapcsolatos vitatott összegeket körülbelül 120 millió euróval túlbecsülték. Ezenkívül az ESZT a 2016-os végleges éves beszámolójában nem képzett céltartalékot a fellebbezésekhez és bírósági ügyekhez kapcsolódó jogi költségekre (pl. jogi szaktanácsadás költségei). Az e bekezdésben tárgyalt hatás azonban nem minősül lényegesnek a 2016-os végleges éves beszámoló tekintetében.

19. A 2016-os végleges éves beszámolóra vonatkozó jelentésében a független külső ellenőr azt javasolta, hogy a következő években az ESZT vizsgálja felül és javítsa az NSZH-khoz benyújtott fellebbezésekkel, valamint a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő jogi ügyekkel kapcsolatos pénzügyi adatok összegyűjtésére irányuló eljárásait annak érdekében, hogy az NSZH-k elegendő pénzügyi és nem pénzügyi információt biztosítsanak.

Szanáláshoz kapcsolódó függő kötelezettségek

20. Az ESZT a 2016. december 31-ig terjedő beszámolási időszak során nem kezdeményezett banki szanálást és a 2016-os pénzügyi év során hozott szanálási határozatokhoz kapcsolódóan nem számolt be függő kötelezettségekről. Az első szanálási

határozatot 2017. június 7-én hozták meg⁹. A határozatból eredő függő kötelezettségeket nem kellett az ESZT 2016-os végleges beszámolójában szerepeltetni, mivel ezek a 2017-es pénzügyi évben bekövetkező eseményhez kapcsolódnak, és csak akkor merültek fel, miután a beszámoló közzétételét már jóváhagyták¹⁰. Az ESZT a szanálási határozat meghozatalát a 2016-os végleges éves beszámolóban korrekciót nem igénylő eseményként¹¹ tüntette fel¹².

21. Meg kell jegyezni, hogy az első szanálási határozattal kapcsolatban számos jogi eljárást indítottak. Ezenkívül ugyanezen határozattal szemben jelentős számú fellebbezést is benyújtottak a közigazgatási szervekhez. Ezek a következőképpen alakultak:

- a) az ESZT ellen 2017. október 12-ig 90 jogi eljárás beadványát nyújtották be az Európai Unió Bíróságának Törvényszékére;
- b) az ESZT fellebbviteli testületének 2017. október 26-ig 46 fellebbezést nyújtottak be¹³.

22. Az ezekhez kapcsolódó függő kötelezettségekkel a 2017-es pénzügyi évre vonatkozó jelentésünk foglalkozik majd.

A Bizottság függő kötelezettségei

23. A Bizottság megerősítette, hogy 2016. december 31-én nem voltak az ESZM-rendelet alkalmazásából (92. cikk (4) bekezdés) eredő függő kötelezettségei.

⁹ A Banco Popular Español, S. A. bankot érintő szanálási határozat.
<https://srb.europa.eu/en/content/banco-popular>

¹⁰ A Banco Popular bankra vonatkozó szanálási határozatot vitató, az EUB-hoz benyújtott első beadványt 2017. augusztus 8-án kézbesítették az ESZT-nek.

¹¹ A 19. sz. uniós számviteli szabály 7. és 13. bekezdése. A korrekciót nem igénylő esemény nem lehet hatással az adott pénzügyi évben nyilvántartott vagy feltüntetett összegekre. Ha a korrekciót nem igénylő esemény lényegesnek minősül, akkor ki kell térni annak bemutatására, hogy az eseményről történő beszámolás elmulasztása befolyásolhatná-e az éves beszámoló felhasználóinak gazdasági döntéseit.

¹² Az ESZT 2016-os éves beszámolójának 38. oldala.

¹³ Az Audiencia Nacional (a spanyolországi nemzeti közigazgatási bíróság) előtt 101 további ügy van folyamatban, valamint a Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (a spanyol NSZH) részére 108 fellebbezést nyújtottak be 2017 október 6-ig. Ezekben az esetekben a spanyol hatóságok az alperesek.

24. A Számvevőszék a 2016-os pénzügyi évre vonatkozóan hitelesítő véleményt adott az Európai Unió konszolidált éves beszámolójáról¹⁴.

25. Meg kell jegyezni, hogy az első szanálási határozat 2017. június 7-i jóváhagyásához¹⁵ kapcsolódóan a Bizottságot 26, az EUB Törvényszéke elé terjesztett, a Bizottság ellen indított jogi beadványról értesítették. Az ezekből eredő függő kötelezettségeket nem kellett a Bizottság 2016-os végleges beszámolójában szerepeltetni, mivel azok a 2017-es pénzügyi évben bekövetkező eseményhez kapcsolódnak, és csak akkor merültek fel, miután a beszámoló közzétételét már jóváhagyták.

26. Az ezekhez kapcsolódó függő kötelezettségekkel a 2017-es pénzügyi évre vonatkozó jelentésünk foglalkozik majd.

A Tanács függő kötelezettségei

27. A Tanács számvitelért felelős tisztviselője 2017. május 30-án kelt teljességi nyilatkozatában kijelentette, hogy 2016. december 31-én a Tanácsnak nem volt az ESZM-rendelet (92. cikk (4) bekezdés)) alkalmazásából adódó függő kötelezettsége.

28. A Számvevőszék a 2016-os pénzügyi évre vonatkozóan hitelesítő véleményt adott az Európai Unió konszolidált éves beszámolójáról¹⁶.

29. A Tanács nem vett részt a 20. és 25. bekezdésben említett szanálási határozatban, de 2017. október 26-án egy, az EBU Törvényszéke elé terjesztett jogi ügy részese volt. Nem kellett függő kötelezettséget szerepeltetni a Tanács 2016-os végleges beszámolójában, mivel az egy a 2017-es pénzügyi évben bekövetkező eseményhez kapcsolódik, és csak akkor merült fel, miután a beszámoló közzétételét már jóváhagyták.

¹⁴ A Számvevőszék éves jelentése a 2016-os pénzügyi év költségvetésének végrehajtásáról.

¹⁵ A Banco Popular Español, S. A. szanálására vonatkozó határozat jóváhagyása.
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1556_en.htm

¹⁶ A Számvevőszék éves jelentése a 2016-os pénzügyi év költségvetésének végrehajtásáról.

30. A vonatkozó függő kötelezettséggel a 2017-es pénzügyi évre vonatkozó jelentésünk foglalkozik majd.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

31. A 2016-os pénzügyi évben a 2015-ös pénzügyi évhez képest jelentősen nőttek a függő kötelezettségek az ESZT szintjén. Ez a növekedés az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos banki fellebbezéseknek és bírósági ügyeknek tudható be. Már jelenleg is arra lehet számítani, hogy ez a növekedés a 2017-es pénzügyi év során is folytatódni fog a meghozott szanálási határozat elleni fellebbezések, valamint az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatban a bankok által benyújtott fellebbezések és bírósági ügyek miatt (lásd: 17., 21., 25. és 29. bekezdés).

32. Az SRB még nem határozott meg részletes számviteli iránymutatásokat (lásd: 11. bekezdés). Az SRB a 2016-os végleges éves beszámolójában nem képzett céltartalékot a jogi költségekre (lásd: 18. bekezdés).

1. ajánlás

A függő kötelezettségek számának és összetettségének növekedése miatt az ESZT készítsen részletes számviteli iránymutatásokat. A számviteli iránymutatások a jogi költségekre vonatkozó céltartalék létrehozásáról is rendelkezzenek.

Ajánlott megvalósítási határidő: 2017 vége

33. A függő kötelezettségekkel kapcsolatos eljárás hiányosságai túlbecsléshez vezettek, ez azonban nem minősült lényeges tételnek az ESZT 2016-os végleges éves beszámolójában. Az SRB vonatkozó folyamata 2017 során javult (lásd: 18. bekezdés). Az SRB azonban nem rendelkezik informatikai rendszerrel a szabványosított beszámolás, valamint a számviteli dokumentáció és értékelés vonatkozásában (lásd: 12. bekezdés).

2. ajánlás

Az ESZT vezessen be megfelelő eljárást, és ennek részeként egy, a függő kötelezettségek valamennyi típusának megfelelő nyilvántartását és az azokról történő beszámolást biztosító informatikai rendszert. Az NSZH-knak hozzáféréssel kell rendelkezniük ehhez az informatikai rendszerhez a függő kötelezettségek megfelelő módon történő bevitele érdekében.

Ajánlott megvalósítási határidő: 2019 vége

A jelentést 2017. decemeber 12-i luxembourgi ülésén fogadta el a Baudilio TOMÉ MUGURUZA számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner LEHNE
elnök

AZ EGYSÉGES SZANÁLÁSI TESTÜLET VÁLASZA

1. ajánlás

Elfogadva: Az SRB egyetért a Számvevőszék észrevételével, és már 2017-ben intézkedéseket tesz egy számviteli útmutatás kidolgozására a jogi költségek céltartalékolása és a függő kötelezettségek felismerése érdekében (ennek megvalósítása 2018 első negyedévében várható).

2. ajánlás

Részben elfogadva: Az SRB már megállapodott a nemzeti szanálási hatóságokkal egy rendszeres jelentéstételt magában foglaló, tökéletesített eljárásra vonatkozóan, amely lehetővé teszi az SRB számára a fellebbezések alakulásának figyelemmel kísérését. Az SRB jogilag nem kötelezheti a nemzeti szanálási hatóságokat speciális informatikai eszköz alkalmazására. Azonban a nemzeti szanálási hatóságokkal együttműködésben az SRB a jelenlegi jelentéstételi folyamaton a lehető legnagyobb mértékben javítani próbál annak érdekében, hogy nagyobb átláthatóságot biztosítson az esetek összesített számát és a szóban forgó összegeket illetően, ide értve a nemzeti eljárásokból eredő jogorvoslatok kifizetési lehetőségeit is. Figyelembe kell venni, hogy a fellebbezési eseteket a nemzeti szanálási hatóságok folyamatos jelleggel kezelik, így a függő kötelezettségek összegei idővel változnak. Ebből adódóan az SRB a nemzeti szanálási hatóságok tájékoztatására hagyatkozik, mivel nem rendelkezik közvetlen hozzáféréssel ezekhez az információkhoz.

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. december 11.
(OR. en)

SN 5785/17

LIMITE

MUNKADOKUMENTUM

Tárgy: Válasz az Európai Számvevőszéknek (az Egységes Szanálási Mechanizmusról és az Egységes Szanálási Alapról szóló 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése)

Mivel a 2016-os pénzügyi jelentéstételi évben a Tanáccsal kapcsolatos számlákban nem tüntettek fel az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti függő kötelezettséget, ez az intézmény nem tesz észrevételeket.

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.11.24.
COM(2017) 732 final

LIMITED

A Bizottság válasza

a 2016-os pénzügyi évre vonatkozóan az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság a 806/2014/EU rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében – akár az Egységes Szanálási Testület, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben – felmerülő minden függő kötelezettségről szóló, a rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti számvevőszéki jelentésre

A Bizottság válasza

a 2016-os pénzügyi évre vonatkozóan az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság a 806/2014/EU rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében – akár az Egységes Szanálási Testület, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben – felmerülő minden függő kötelezettségről szóló, a rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti számvevőszéki jelentésre

„A Bizottság tudomásul vette a Számvevőszék jelentését.”